

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 17/1/2024
Αρ. πρωτ.: 9/6023

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 2456/8-1-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Σπ. Κουλκουδίνας**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά την ασθένεια της φαιάς σήψης του κάστανου σημειώνεται ότι, βρίσκεται στο στάδιο υπογραφής σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) και του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ για ερευνητικό έργο, διάρκειας 36 μηνών, που υποβλήθηκε στο ΥΠΑΑΤ από το ΙΔΕ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ με θέμα: «Φαιά σήψη του κάστανου (*Gnomoniopsis smithogilvyi*): διερεύνηση της αιτιολογίας της βιο-οικολογίας του παθογόνου και των μεθόδων ολοκληρωμένης διαχείρισης της ασθένειας» που θα διερευνήσει και προτείνει μεθόδους για την αντιμετώπιση της εν λόγω ασθένειας. Φορείς εκτέλεσης του έργου είναι το ΙΔΕ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, το Ινστιτούτο Εδαφοϋδατικών Πόρων (ΙΕΥΠ) του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Σχολή Γεωπονικών Επιστημών-Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος).

Σχετικά με την ασθένεια της σφήκας της καστανιάς *Dryocosmus kuriphilus* (Yasumatsu) που εντοπίζεται στις καστανοκαλλιέργειες, αναφέρεται ότι το ΥΠΑΑΤ εφάρμοσε με επιτυχία προγράμματα για τη βιολογική καταπολέμηση της σφήκας της καστανιάς με την εξαπόλυση του παρασιτοειδούς εντόμου *Torymus sinensis* κατά τα έτη 2018, 2019, 2020, 2021 και 2022 και ταυτόχρονη επίβλεψη της εγκατάστασής του. Οι εξαπολύσεις πραγματοποιήθηκαν από το ΜΦΙ σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών (ΙΔΕ) του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού – ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ). Το έργο ολοκληρώθηκε το 2023 με την εκτίμηση της εγκατάστασης του παρασιτοειδούς στις περιοχές εξαπόλυσης. Σύμφωνα με την τελική έκθεση του έργου το 2023, στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Πιερίας στον Δήμο Δίου-Ολύμπου σε περιοχές του πρώην Δήμου Ανατολικού Ολύμπου και στις περιοχές του Δήμου Κατερίνης διαπιστωθήκαν ποσοστά παρασιτισμού από το παρασιτοειδές *Torymus sinensis* 55,3 και 73,9 αντίστοιχα (αριθμός παρασιτοειδών ανά 100 κηκίδες). Επίσης, στις περιοχές του πρώην Δήμου Ανατολικού Ολύμπου διαπιστώθηκε παρουσία μεγάλου αριθμού ιθαγενών παρασιτοειδών της σφήκας της καστανιάς (≥ 100 αριθμός άλλων ειδών (ιθαγενών) παρασιτοειδών ανά 100 κηκίδες). Όπως αναφέρεται στην τελική έκθεση του έργου: «Το παρασιτοειδές είναι επαρκώς εγκατεστημένο στη χώρα και έχει εισέλθει στη φάση της ταχείας αύξησης των πληθυσμών. Σε πολλές περιοχές της χώρας η μείωση των προσβολών από τη σφήκα της καστανιάς είναι ορατή. Δεδομένου του καλού επιπέδου εγκατάστασης αλλά και των υψηλών πληθυσμών που εμφανίζει το παρασιτοειδές δεν απαιτούνται περεταίρω εξαπολύσεις αλλά θα πρέπει να λαμβάνονται από τους παραγωγούς όλα εκείνα τα μέτρα που εξασφαλίζουν την προστασία του, όπως είναι η αποφυγή διενέργειας ψεκασμών με ευρέως φάσματος εντομοκτόνα την περίοδο της άνοιξης και η καταστροφή των

ξερών κηκίδων (οι οποίες αποτελούν τις θέσεις διαχείμασης του παρασιτοειδούς) κατά την περίοδο του χειμώνα και τις αρχές της άνοιξης.»

Περαιτέρω, για τα θέματα της φαιάς σήψης του κάστανου και της ασθένειας της σφήκας της καστανιάς που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (ΜΦΙ) και του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, σας διαβιβάζουμε τα υπ' αριθμ. πρωτ. 274/12-1-2024 και 1231/11-1-2024 αντίστοιχα σχετικά έγγραφα των εν λόγω Οργανισμών.

Όσον αφορά στο θέμα της στήριξης των καστανοκαλλιεργητών, σημειώνεται ότι στις καλλιέργειες κάστανου παρατηρείται το φαινόμενο της μικροκαρπίας λόγω των κλιματικών συνθηκών, καθώς και φυτοπαθολογικές και εντομολογικές προσβολές. Οι εν λόγω ζημιές, σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛΓΑ, ο οποίος εκδόθηκε σε εφαρμογή του ν.3877/2010 (Α'160), δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ και δεν αποζημιώνονται. Σχετικά επισυνάπτεται το με αριθμ. πρωτ. 243/10-1-2024 έγγραφο του ΕΛΓΑ.

Ωστόσο, η Κυβέρνηση έχει συγκεκριμένη λογική αντιμετώπισης αυτών των φαινομένων που περιλαμβάνει τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης των καλλιεργειών κάστανου από τον οικείο ΕΛΓΑ. Εφόσον, λοιπόν, από τις διαπιστώσεις και τα στοιχεία των αρμόδιων υπηρεσιών προκύψει η ανάγκη στήριξής τους, τότε θα αξιοποιηθεί κάθε εργαλείο που παρέχει η εθνική και ενωσιακή νομοθεσία και πάντοτε εντός των δημοσιονομικών ορίων, όπως έχει γίνει και σε άλλες περιπτώσεις στο παρελθόν.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε την οικονομική ενίσχυση, ύψους 8.350.464 ευρώ, που χορηγήθηκε, εντός του 2023, σε παραγωγούς κάστανων σε όλη την Επικράτεια, βάσει της υπ' αριθμ. 516/100039/31-3-2023 ΚΥΑ «Χορήγηση ενίσχυσης σε παραγωγούς μήλων και κάστανων σε όλη την Επικράτεια και λεπτομέρειες εφαρμογής με βάση την υπό στοιχεία 2022/С 426/01 (СС 426/С 426/01 (C01 (C 426/С 426/01 (C9.11.2022) ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Προσωρινό Πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας)» (В'2129/31-3-2023).

Σε κάθε περίπτωση, η αποτύπωση των ζημιών έχει γίνει και η εξέλιξή τους παρακολουθείται στενά και αδιαλείπτως. Σκοπός είναι να διαμορφωθεί μία πλήρης εικόνα στη διάρκεια όλης της καλλιεργητικής περιόδου, ώστε να αξιολογηθεί η κατάσταση και να ξεκινήσουν οι παρεμβάσεις, εφόσον αυτές κριθούν απαραίτητες.

Όσον αφορά στην πολιτική που ασκείται στον τομέα των οπωροκηπευτικών, συμπεριλαμβανομένων και των κάστανων, σημειώνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στηρίζει και προωθεί τον εν λόγω τομέα μέσω των Οργανώσεων Παραγωγών με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, της ελκυστικότητας των Οργανώσεων Παραγωγών και του ειδικού στόχου της διατήρησης και προστασίας του περιβάλλοντος.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, δύνανται να υλοποιούν δράσεις που αφορούν στην προώθηση και βελτίωση εμπορίας των προϊόντων τους, στην απόσυρση προϊόντων από την αγορά μέσω της δωρεάν διανομής, όπως και σε περιβαλλοντικές δράσεις (ολοκληρωμένη διαχείριση καλλιέργειας, καταπολέμηση ασθενειών με φιλοπεριβαλλοντικά μέσα κ.λπ.) σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, 891/2017 και 892/2017, καθώς και την αριθ. 1400/395263/22-12-2023 απόφαση του Υπουργού και Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων στον τομέα των οπωροκηπευτικών, στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027» (В'7430/29-12-2023), όπως ισχύουν.

Επιπρόσθετα, στη νέα ΚΑΠ (2023-2027) και το Στρατηγικό Σχέδιο που θα υλοποιηθεί, στις τομεακές παρεμβάσεις των οπωροκηπευτικών, οι Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.) μέσω των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων θα περιλαμβάνουν υποχρεωτικά σε ποσοστό 2%, δράσεις

που έχουν στόχο την έρευνα περί των βιώσιμων μεθόδων παραγωγής και ανάπτυξή τους, συμπεριλαμβανομένων της ανθεκτικότητας έναντι των επιβλαβών οργανισμών και των ζωνοδόων και του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, των καινοτόμων πρακτικών και των τεχνικών παραγωγής που ενισχύουν την οικονομική ανταγωνιστικότητα και δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη αγορών, όπου θα μπορούσε να ενταχθεί από τις Ο.Π. το θέμα έρευνας για την ασθένεια της φαιάς σήψης του κάστανου και της σφήκας της καστανιάς.

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι στην Π.Ε. Πιερίας, σύμφωνα με το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ 2022), δεν υπάρχει καμία Οργάνωση Παραγωγών με κάστανα μεταξύ των αναγνωρισμένων προϊόντων της.

Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία ΟΣΔΕ 2023, έχουν ως εξής οι εκτάσεις των κάστανων στην Π.Ε. Πιερίας: ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ ΓΙΑ ΚΑΡΠΟ: 389,94 ha ΚΑΣΤΑΝΙΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗ: 297,9 ha ΣΥΝΟΛΟ: 687,84 ha.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 243/10-1-2024 έγγραφο του ΕΛΓΑ
2. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 274/12-1-2024 έγγραφο του ΜΦΙ
3. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 1231/11-1-2024 έγγραφο του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

Βουλευτή κ. Σπ. Κουλκουδίνα